

Notat

11.11.2019

Banedanmarks opgørelse af brug af glyphosat for perioden 2009-2018

Sammenfatning

Banedanmark har gennemført en genberegning af mængden af anvendt glyphosat og fået gennemført en ekstern kvalitetssikring af beregningerne. Den eksterne kvalitetssikring viser, at genberegningen er udført korrekt.

Grundet manglende dokumentation er det ikke muligt at genberegne forbruget i 2008, hvorfor genberegningen omfatter perioden 2009-2018.

Genberegningen viser forskelle mellem det forbrug, der fremgår af Banedanmarks grønne regnskab, og det genberegnete tal i alle år fra 2009-2018. I gennemsnit er forbruget i begge opgørelser fortsat omkring 1000 kg. årligt (gennemsnitligt 1010 kg i de grønne regnskaber og 1018 kg. i den genberegnete opgørelse).

Redegørelse

Banedanmark anvender glyphosat i forbindelse med ukrudtsbekæmpelse på tre forskellige områder:

- maskinelt i en sporsprøjte maskine, som kører på strækningerne
- manuelt ved grøn vækst på stationer
- manuelt ved bekæmpelse af bjørneklo på Banedanmarks arealer langs banen.

Den maskinelle sprøjtning sker med teknologi, der muliggør præcis dosering i forhold til den enkelte lokalitet og dermed et målrettet reduceret forbrug, sammenlignet med sprøjtning langs hele sporstrækningen.

Forbruget ved den maskinelle sporsprøjtning opgøres af leverandøren i rapporter, som tilgås Banedanmark og opbevares systematisk. Rapporterne er genfremsendt fra leverandøren i forbindelse med den eksterne kvalitetssikring. Den maskine, som anvendes til sprøjtningen, kalibreres løbende for at sikre, at målingerne er korrekte. Den maskinelle sporsprøjtning udgør størstedelen af forbruget (i perioden 2010-18 mellem 76 og 90 pct. af det samlede forbrug).

Rapporterne sikrer de nødvendige data for både genberegning og kvalitetssikring af den maskinelle sporsprøjtning. Der er fundet en mindre fejl i opgørelserne til det grønne regnskab, som beror på, at der i disse beregninger for nogle år har været forudsat et andet blandingsforhold mellem vand og et af de aktive pesticidstoffer (MCPA), end det faktiske anvendte.

Opgørelsen af forbruget af glyphosat ved manuel sprøjtning til både grøn vækst på stationer og bekæmpelse af bjørneklo har vist sig at være behæftet med fejl. Den manuelle sprøjtning opgøres i sprøjterapporter, som viser hvor meget aktivt stof, der er anvendt. Sprøjterapporterne udfyldes af den medarbejder, som har udført opgaven. Data fra disse rapporter indtastes efterfølgende i et regneark, der bruges til at opsummere årets forbrug.

Genberegningen og den eksterne kvalitetssikring viser, at Banedanmark ikke har haft tilstrækkelig formaliserede dokumentations- og opgørelsesmetoder. Det har bl.a. vist sig ved, at der er fundet fejl i de regneark, som har været anvendt til beregning af det manuelle glyphosatforbrug. Herudover er sprøjterapporterne ikke i alle tilfælde blevet gemt og arkiveret. Derfor er der tilfælde, hvor

Banedanmark alene har det regneark, data er blevet samlet i som dokumentation. Det gælder særligt i den første del af perioden (2008-10).

Manglen på de bagvedliggende sprøjterapporter betyder, at der fortsat er en mindre usikkerhed forbundet med genberegningen. Den eksterne kvalitetssikring viser, at der i perioden 2008-10 ikke kan genfindes sprøjterapporter for den manuelle sprøjtning. I perioden 2011-2016 mangler der dokumentation for mellem 13 og 4 pct. af det samlede forbrug. For 2017-18 er der fuld dokumentation og derfor ingen usikkerhed.

Det oprindelige og det genberegnete forbrug fremgår af tabellen nedenfor:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Opgjort forbrug i grønt regnskab kg	896	906	922	940	1061	1020	1136	1193	1140	883	1009
Genberegnet forbrug kg	Ikke mulig	810	951	876	794	1136	1309	1186	1307	849	966

Ud over genberegning af tallene i de grønne regnskaber, har Banedanmark undersøgt indberetningerne til Miljøstyrelsen. Det viser sig, at Banedanmark ikke har udfyldt skemaerne korrekt og de af Miljøstyrelsen oplyste tal derfor er forkerte.

Banedanmark vil fremadrettet have fokus på korrekt indberetning af forbrug. Ligeledes vil Banedanmark gå i dialog med Miljøstyrelsen om de resultater, styrelsen får på baggrund af Banedanmarks indberetninger.